

Doradztwo zawodowe to „proces pomagania jednostce w poznaniu i wykorzystaniu własnego potencjału edukacyjnego, zawodowego i psychologicznego, tak by osiągnęła ona optymalny poziom zadowolenia z siebie i była jednocześnie społecznie użyteczna”
Glenys Watt – Przewodnicząca Zespołu Komisji Europejskiej

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO w SZKOLE PODSTAWOWEJ im. Jana III Sobieskiego w Porajowie

Opracował
mgr Krzysztof Oparka
Doradca zawodowy

Porajów, 30 października 2018

WSDZ aspekty prawne

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz.U. z dnia 11 stycznia 2017r.)

Osoby odpowiedzialne za realizację WSDZ

- Grażyna Jarosz – dyrektor szkoły.
- Krzysztof Oparka – doradca zawodowy.

Główne założenia WSDZ

- Wybór zawodu nie jest pojedynczym, świadomym aktem decyzyjnym ale procesem rozwojowym i stanowi sekwencję decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia.
- Preferencje zawodowe wywodzą się z doświadczeń dzieciństwa i rozwijają się wraz z upływem czasu.
- Na wybór zawodu wpływają głównie wartości, czynniki emocjonalne, rodzaj i poziom wykształcenia oraz wpływ środowiska.
- Obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.
- Ma charakter planowych działań.
Klasy 7, 8 Szkoły Podstawowej oraz 3 Gimnazjum objęte zostaną warsztatami grupowymi z doradztwa zawodowego – klasa III dodatkowo zajęciami indywidualnymi. Wszystkie klasy 1-6 Szkoły Podstawowej zorganizowane będą miały warsztaty z doradcą zawodowym z obszaru orientacji zawodowej.
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

Główne obszary działań w ramach WSDZ

A. W ramach pracy z uczniami obejmuje:

- poznawanie siebie, zawodów, udzielanie informacji edukacyjnej i zawodowej,
- autodiagnozę preferencji i zainteresowań zawodowych,
- analizę potrzeb rynku pracy i możliwości zatrudnienia na rynku pracy,
- indywidualną pracę z uczniami mającymi problemy z wyborem szkoły i zawodu,
- pomoc w planowaniu rozwoju zawodowego,
- konfrontowanie samooceny uczniów z wymaganiami szkół i zawodów,
- pomoc w wyborze i nabywaniu kwalifikacji zawodowych,
- pomoc w budowaniu kolejnych etapów rozwoju edukacyjno-zawodowego,
- określenie zgodności predyspozycji uczniów,
- wskazywanie możliwości kształcenia w systemie pozaświatowym,

- poruszanie się na rynku pracy,
- realizację działań z zakresu przygotowania uczniów do wyboru drogi zawodowej i roli pracownika,
- przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, z adaptacją do nowych warunków, bezrobocie.

Moduły doradcze w poszczególnych klasach - orientacja zawodowa:

w klasach 1-6 SP

- obejmuje orientację zawodową, której celem jest „zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień”,
- zajęcia w formie warsztatów, z wykorzystaniem aktywnych form pracy - gry i zabawy z obszaru orientacji zawodowej zgodnie z programem WSDZ prowadzone przez nauczycieli danego etapu edukacyjnego na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego i dodatkowo wspomagane przez doradcę zawodowego.

w klasach 7,8 SP oraz 3 Gimm.

- obejmują doradztwo zawodowe, którego celem jest „wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku pracy”,
- zajęcia w formie grupowych warsztatów integracyjnych z elementami zawodoznawstwa,
- dodatkowo w klasach III gimnazjum prowadzenie systematycznych konsultacji indywidualnych oraz zajęć grupowych,
- obszar ten realizowany będzie na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego przez wszystkich nauczycieli, na zajęciach z nauczycielem wychowawcą opiekującym się oddziałem oraz na zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego prowadzonych przez specjalistę w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

B. W ramach pracy z rodzicami obejmuje:

- prezentację założeń pracy informacyjno-doradczej szkoły na rzecz uczniów,
- włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły, prezentowanie doświadczenia zawodowego z poszczególnych obszarów zawodowych,
- przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej, współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi,
- gromadzenie, systematyczna aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej,
- przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy,
- konsultacje doradcze dla chętnych rodziców (w czasie konsultacji i zebrań z rodzicami) i uczniów w umówionych terminach.

C. W ramach pracy z nauczycielami (radą pedagogiczną):

- utworzenie i zapewnienie ciągłości działania wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zgodnie ze statutem szkoły,
- współpraca z wychowawcami poszczególnych klas – prowadzenie warsztatów doradczych na godzinach wychowawczych, organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych instytucji, pedagogizacja rodziców,
- współpraca z pedagogiem szkolnym – współprowadzenie warsztatów, a także konsultacje poszczególnych uczniów u specjalistów,
- określenie priorytetów dotyczących gromadzenia informacji i prowadzenia poradnictwa zawodowego w szkole, udostępnianie zgromadzonych materiałów oraz narzędzi każdemu zainteresowanemu wychowawcy, nauczycielowi.

Współpraca z podmiotami w ramach WSDZ

1. Praca szkolnego doradcy zawodowego.
2. Praca nauczycieli, wychowawców, pracowników biblioteki i pedagoga szkolnego, którzy w ramach współpracy ze szkolnym doradcą zawodowym, realizują treści z zakresu doradztwa zawodowego i poradnictwa kariery na lekcjach, np.: godziny z wychowawcą, WOS-u, organizacja spotkań z przedstawicielami zawodów.
3. Współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi/ponadpodstawowymi oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Bogatyni.
4. Organizacja Targów Edukacyjnych dla uczniów klas 7 i 8 oraz 3 gimnazjów i ich rodziców.

Formy i metody działań realizowanych w ramach WSDZ

- **Poradnictwo grupowe** - zespołowe, warsztatowe sesje doradcze (zajęcia warsztatowe służące wyposażeniu młodzieży w zasób wiedzy i umiejętności dotyczących np. poszukiwania pracy, samozatrudnienia, umiejętności interpersonalnych, planowania kariery zawodowej).
- **Rynek edukacyjny i pracy** - wizyty studyjne w szkołach ponadgimnazjalnych, obserwacje, uczniowski wolontariat, spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy (promowanie dobrych wzorców), spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, spotkania z przedstawicielami lokalnych firm, lokalny rynek zatrudnienia, targi edukacyjne, poznawanie instytucji rynku pracy.
- **Informacja edukacyjno-zawodowa** (gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej w postaci gazetek ściennych, informatorów, programów multimedialnych, tworzenie multimedialnych centrów informacji z dostępem do Internetu), krzewienie samodzielnego pozyskiwania informacji (korzystanie z portali dotyczących rynku pracy, programów multimedialnych do samobadania, informatorów, ulotek, broszur, itp.).
- **Poradnictwo indywidualne** - tutoring, coaching (porady i informacje zawodowe, diagnoza zdolności i predyspozycji).
- Badania zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole.

Sposoby realizacji działań doradczych

Działania doradcze realizowane są w ramach:

- lekcji wychowawczych lub warsztatów doradczych prowadzonych przez doradcę zawodowego we wszystkich klasach,
- wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych,
- Targów Edukacyjnych dla rodziców i uczniów,
- zajęć z poszczególnych przedmiotów,
- spotkań z absolwentami,
- spotkań z przedstawicielami lokalnych firm,
- spotkań z rodzicami jako przedstawicielami poszczególnych zawodów.

Ewaluacja

Ewaluacja ma na celu sprawdzenie, czy działania doradcze na terenie szkoły były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców oraz spełniły założenia Programu. Na podstawie ankiety ewaluacyjnej doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi szkoły i Radzie Pedagogicznej do zatwierdzenia pod koniec roku szkolnego. Ewaluacja zawierać będzie również informacje pozyskane z badań doradcy:

- badanie preferencji edukacyjnych przeprowadzone w klasie ósmej SP oraz trzeciej gimnazjum;
- badanie rodziców oraz prawnych opiekunów dotyczące potrzeb w obszarze doradztwa zawodowego na podstawie których zostaną opracowane warsztaty doradcze;
- oraz inne wg potrzeb doradcy.

Tematyka godzin doradztwa zawodowego

KLASY 1,2,3 SP

Realizowane na zajęciach przez **doradcę zawodowego i wychowawcę klasy.**

Temat	Realizacja treści programowej (zał. 1)	Termin realizacji
Poznajemy siebie - lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania.	1.1, 1.2, 1.3,	XI
Gala talentów – jesteśmy mistrzami!	1.4, 2.5,	XII
Zawody w mojej rodzinie i ich znaczenie.	2.2, 4.1	I

Realizowane przez **nauczycieli przedmiotów:**

Tematyka	Realizacja treści programowej (zał. 1)	Termin realizacji
Odgrywanie ról zawodowych w zabawie. Podejmowanie działań i opisywanie, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.	1.5, 2.1	W czasie roku szkolnego
Znaczenie pracy w życiu człowieka i jej wpływ na otoczenie.	2.3, 2.4	W czasie roku szkolnego
Używanie narzędzi zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy.	2.6	W czasie roku szkolnego
„Lubię się uczyć ...”, potrzeba uczenia się i źródła wiedzy.	3.1, 3.2, 3.3	W czasie roku szkolnego
Działania celowe – planowanie i decyzje związane z własną osobą.	4.2, 4.3	W czasie roku szkolnego

KLASY 4,5,6 SP

Realizowane na zajęciach przez **doradcę zawodowego i wychowawcę klasy.**

Temat	Realizacja treści programowej (zał. 1)	Termin realizacji
Kim będę w przyszłości - oto jest pytanie.	2.3, 4.1, 4.2	I semestr
Ja – to znaczy kto? Moje mocne strony i możliwości ich wykorzystania.	1.2, 1.3,	II semestr
Zainteresowania i pasje a zawody w mojej rodzinie i ich znaczenie.	1.1, 1.4	W czasie roku szkolnego

Realizowane przez **nauczycieli przedmiotów:**

Tematyka	Realizacja treści programowej (zał. 1)	Termin realizacji
Charakterystyka zawodów związanych z omawianym tematem lub specyfiką przedmiotu.	2.1	W czasie roku szkolnego
Znaczenie pracy w życiu człowieka i jej wpływ na otoczenie.	2.2,	W czasie roku szkolnego
Używanie narzędzi zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy.	2.4	W czasie roku szkolnego
„Lubię się uczyć ...”, potrzeba uczenia się i źródła wiedzy.	3.1, 3.2, 3.3	W czasie roku szkolnego
Działania celowe – planowanie i decyzje związane z własną osobą.	4.3	W czasie roku szkolnego
„Pieniądze to nie wszystko” – związek pieniądza z pracą i jego rola we współczesnym świecie.	2.5	W czasie roku szkolnego

KLASY 7 SP

Realizowane na zajęciach przez **doradcę zawodowego.**

Temat	Punkt podstawy programowej	Liczba godz. na realizację
Wszyscy jesteśmy zdolni!	1.1; 1.2; 1.3; 1.6	2
Praca w grupie jako przykład kompetencji kluczowej. Moja rola w grupie – kwestionariusz testu Belbina.	1.2; 1.5; 1.7	2
Umiejętności a zawód.	1.4; 1.7	1
Moje umiejętności i predyspozycje zawodowe.	1.2; 1.3; 1.5	2

Kwestionariusz MŁOKOZZ.		
Czym się interesuję?	1.1; 1.2; 1.6	2
Jak zaplanować przyszłość edukacyjno-zawodową?	1.5; 1.6; 2.2	1
Moja przyszłość edukacyjno-zawodowa.	2.4; 2.5; 2.6 3.(1-4)	2
Zawody w moim najbliższym otoczeniu.	2.1; 2.3; 2.7	1
Od elektryka do kierownika.	4.(1-4)	2
Kompetencje na rynku pracy.	2.(3-6)	2

KLASY 8 SP

Realizowane na zajęciach przez doradcę zawodowego.

Temat	Punkt podstawy programowej	Liczba godz. na realizację
Co dwie głowy, to nie jedna. Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?	4.3	1
Ja w oczach innych.	4.2, 1.2	1
Czy i ja mogę być bohaterem?	1.1, 4.2, 1.5	1
Zawody wokół nas.	2.1	2
W jakich zawodach wykorzystam wiedzę z ...?	2.1, 2.2, 4.2	1
Rzemiosło – alternatywą dla młodych zawodowców.	2.4, 3.1, 3.3	1
Jak scharakteryzować współczesny rynek pracy?	2.3	1
Praca jako wartość w życiu człowieka.	2.4, 2.6	1
Szkoły zawodowe – szkołami pozytywnego wyboru.	3.(1-4)	1
Informacje w zasięgu ręki, czyli poznaję ofertę szkół ponadpodstawowych ze szczególnym uwzględnieniem szkół powiatu zgorzeleckiego.	3.(1-4), 4.2, 4.4	2
Szkoła podstawowa i co dalej? Moja edukacyjna przygoda.	4.1, 4.2, 4.4	1
W szkole czy poza szkołą? Gdzie się uczymy?	3.3, 3.4	1
Nabór elektroniczny. Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych.	3.1	1
Co gwarantuje mi szkoła? Kwalifikacje i kompetencje.	3.(1-4)	1
Wybieram zawód czy szkołę.	3.3, 4.(1-4)	1

Klasa III gimnazjum

Realizowane na zajęciach przez doradcę zawodowego i wychowawcę klasy:

Tematyka	Godzin
Jak stawiać sobie cele życiowe i zawodowe?	1
Pomoc w określeniu predyspozycji zawodowych uczniów (samopoznanie i samoocena).	3
Co po szkole? System edukacji w Polsce.	1
Świat zawodów, a potrzeby lokalnego rynku pracy.	1
Testy diagnostyczne – warsztat multimedialny.	3
Redagowanie dokumentów aplikacyjnych: życiorys, list motywacyjny, podanie.	1
Chcę uczyć się dalej, ale co? Gdzie szukać? Jak wybierać? Oferta rekrutacyjna w regionie.	1
Kalejdoskop kariery – warsztat diagnostyczny.	1
Kształtowanie potrzeby konfrontowania oceny swego stanu zdrowia z wymaganiami wybieranego zawodu.	1

Tworzenie indywidualnych planów działania jako sposobu zarządzania przyszłością.	3
Zapoznanie z procedurą naboru elektronicznego.	1

Realizowane przez **nauczycieli przedmiotów** w klasach **7-8**:

Tematyka	Punkt podstawy programowej	Termin realizacji
Charakterystyka zawodów związanych z omawianym tematem lub specyfiką przedmiotu.	2.1	W czasie roku szkolnego
Używanie narzędzi zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy.	2.4	W czasie roku szkolnego
„Lubię się uczyć ...”, potrzeba uczenia się przez całe życie, instytucje wspomagające proces kształcenia.	3.4	W czasie roku szkolnego
Działania celowe – planowanie i decyzje związane z własną osobą.	4.2; 4.4	W czasie roku szkolnego
Wartości związane z pracą i etyką zawodową.	2.6	W czasie roku szkolnego

I. Plan ogólnoszkolnych działań doradczych

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów klas VII.	Dokonanie diagnozy podczas zajęć z doradcą zawodowym i w ramach godzin z wychowawcą.	Doradca zawodowy, wychowawca	IX 2018 r.
2.	Zebranie informacyjne z rodzicami klas VII	Poinformowanie rodziców o Wewnętrzny System Doradczym.	Wychowawcy klas.	XI 2018 r.
Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stworzenie kącika informacyjnego w bibliotece szkolnej i udostępnienie informacji na stronie www dot. systemu edukacji szkolnej w Polsce i regionie, zawierające informacje dot. instytucji rozwijających zdolności i talenty uczniów.	Prowadzenie na stronie internetowej szkoły folderu: Doradztwo zawodowe.	Doradca zawodowy, informatyk.	Aktualizacja: przynajmniej raz w semestrze w roku szkolnym 2018/2019
2.	Opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli.	Uaktualnienie danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów. Udostępnienie materiałów diagnostycznych oraz scenariuszy zajęć.	Doradca zawodowy	XI-VI 2018/2019
Obszar 3. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej.				
MODUŁ : POZNANIE SIEBIE				
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji	
Zebranie informacji dotyczących zainteresowań	Tematyka zajęć w klasach VII: Mocne i słabe strony.	Doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotów	IX – VI 2018/2019	

uczniów, ich umiejętności i uzdolnień	Zdolności i umiejętności. Zainteresowania. Predyspozycje zawodowe. Osobowość zawodowa. Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery. Motywacja. Praca w zespole. Świat zawodów. Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy.		
	Tematyka zajęć w klasach VIII: System edukacji w Polsce. Cele edukacyjne i zawodowe. Współczesny rynek pracy. Ja na obecnym rynku pracy. Praca jako wartość. Zawody przyszłości. Dokumenty aplikacyjne. Autoprezentacja. Co warto wiedzieć o szkołach branżowych? Alternatywne drogi dojścia do zawodu.	Doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotów	IX – VI 2018/2019
MODUŁ: WIEDZA O ZAWODACH I RYNKU PRACY			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	Ogłoszenie na zebraniach o prowadzonej w szkole akcji <i>zapraszania rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów</i> ; Przeprowadzenie lekcji wychowawczej z udziałem gościa.	Wychowawcy klas	IX – VI 2018/2019
Wprowadzenie pojęcia „ <i>praca</i> ”, „ <i>zawód</i> ”, „ <i>rynek pracy</i> ”. Informacje dot. podstawowych grup zawodowych	Podczas zajęć przedmiotowych, udostępnianie informacji o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu. Zajęcia warsztatowe w klasach VII i VIII prowadzone przez doradcę zawodowego.	Nauczyciele przedmiotów. Doradca zawodowy.	IX – VI 2018/ 2019 IX – VI 2018 / 2019

MODUŁ: PLANOWANIE PRZYSZŁOŚCI ZAWODOWEJ

Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji	
Wprowadzenie pojęcia system edukacji i informacji dot. szkół ponadpodstawowych w regionie.	Konsultacje z rodzicami. Zajęcia grupowe: „ <i>Co wiem o szkołach ponadpodstawowych w swoim powiecie</i> ”. Udostępnianie informatora.	Wychowawcy klas, doradca zawodowy.	X-VI 2018/2019	
Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.				
Lp	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Stała kontrola prawidłowości przebiegu zadań.	Sprawozdanie z realizacji zadań.	Dyrektor szkoły, doradca zawodowy.	Raz w roku szkolnym.
2.	Prowadzenie zakładki na stronie internetowej szkoły Doradztwo Zawodowe.	Umieszczenie dokumentu WSDZ na stronie internetowej szkoły oraz informacji o zajęciach dodatkowych realizowanych na terenie szkoły.	Doradca zawodowy, informatyk.	XI-VI 2018/2019
Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.				
Lp	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Konsultacje	Konsultacje, wsparcie dla nauczycieli.	Pedagog szkolny, doradca zawodowy, poradnia PP w Bogatyni	XI-VI 2018/2019 Wg potrzeb

Załącznik nr 1

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I–VI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH wg MEN

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH wg MEN

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradcym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Program zatwierdzono na Radzie Pedagogicznej dnia 30 października 2018 r.